

NORME METODOLOGICE

Proiectul de lege conține trei elemente de noutate și anume:

1. Stabilirea drepturilor de pensii pe categorii socio-profesionale;
2. Elementul determinant al cuantumului pensiei îl reprezintă clasele de salarizare;
3. Clasa de salarizare stabilește un venit ipotetic fiecărei grupe socio-profesionale din toate ramurile economice.

În situația actuală în care această perioadă de tranziție este marcată de:

- instabilitate economică, financiară și salarială, se impune luarea unor măsuri prin care să se realizeze un echilibru în cele mai controversate puncte nevralgice și anume: salarizarea și pensiile, care sunt mari generatoare de proteste sociale;
- în ultimii 10 ani între aceste două elemente esențiale: salarizarea și pensiile s-au creat mari discrepanțe;
- într-un comentariu făcut la o emisiune televizată, un analist politic amintea că cea mai mare discrepanță în salarizare este în Canada, raportul fiind de 1/500.

Folosind acest raport în România, se poate spune că în acești 10 ani raportul salarial este de 1/1000, dacă desigur ne limităm la valoarea salariului mediu brut pe economie din anul 2000.

Creșterile de salariu în ultimii 10 ani de la 2000 – 3000 lei, la 2 – 3.000.000 lei, fără să mai amintim de veniturile de zeci și sute de milioane pentru salariații din instituțiile statului, au determinat un dezechilibru social. Astfel se explică apariția celor peste 9,2 milioane de persoane care trăiesc azi sub pragul de sărăcie, dintre care mai bine de jumătate sunt pensionari.

Un element care a contribuit substanțial la acest mare dezechilibru în nivelul de trai este salariul minim pe economie, care după 1990 înregistrează o scădere dramatică și anume:

Procent salariu minim/salariu mediu brut pe economie

Anii 1980 – 1990	între	63,7 – 59,2%
1991		57,29%
1992		44,88%
1993		37,43%
1994		32,48%
1995		26,28%
1996		19,75%
1997		20,84%

1998	24,18%
1999	21,68%
2000	24,48%

La o analiză mai atentă a veniturilor salariale din anii 1990 – 2000 se constată de asemenea un mare dezechilibru. Făcând raportul între numărul de angajați și salariul mediu brut pe economie, constatăm că peste 70% din angajați se plasează cu venituri sub salariul mediu brut pe economie și sub 30% au venituri ce depășesc mult salariul mediu brut pe economie.

În acest sens, redăm mai jos: numărul de angajați (număr mediu din anii 1990 – 2000), salariul mediu brut pe economie, procentul de angajați – sub minim, sub medie și peste medie.

Anul	Număr de angajați (număr mediu)	Salariu mediu brut pe economie (lei)	Sub minim (%)	Sub mediu (%)	Peste medie (%)
1990	8156	4.010	3,1	49,6	50,4
1991	7574	9.207	35,5	67,0	33,0
1992	6888	25.322	51,0	87,2	12,8
1993	6672	76.452	34,5	73,8	26,2
1994	6438	184.719	29,2	75,1	24,9
1995	6160	275.825	32,5	68,3	31,7
1996	5939	426.038	5,4	56,7	43,3
1997	5797	843.316	2,9	42,9	57,1
1998	5369	1.318.605	8,0	59,0	41,0
1999	4457	1.921.754	36,6	73,1	26,9
2000	4577	2.876.645	26,2	78,1	21,9

Salariul mediu brut pe economie în toți acești 10 ani se plasează pe scara clasei de salarizare 6 din anexa nr.2 la prezenta lege, în care se concentrează un procent cuprins între 2,9 și 36,6 sub minim, între 42,9 și 87,2 sub mediu, iar restul de 12,8 și 57,1 sunt mult peste medie. Însă clasele de salarizare până la maxim 20 nu cuprinde și salariile care depășesc valoarea maximă a clasei. Dat fiind faptul că se dorește limitarea pensiei până la 10 pensii medii pe economie, nu s-au prevăzut clase de salarizare mai mari în care se găsesc doar temporar persoane alese sau numite, sau alte funcții din instituțiile statului salarizate după H.G.364/1999 și a cărei durată de salarizare este limitată sau de scurtă durată.

Pensia este rezultatul final al unei perioade de activitate salarială, ca parte integrantă în calculul pensiei. Pentru a se înțelege mai bine care sunt marile probleme în

stabilirea drepturilor de pensii, amintim necesitatea elaborării unei legi unice de salarizare pentru toți angajații întreprinderilor și instituțiilor statului.

Această lege va reglementa salariile pentru aceeași categorie socio-profesională indiferent în ce grupă economică se încadrează din instituțiile statului, sau agenți economici privați.

Un alt element denaturant în sistemul de salarizare o constituie sporurile, ajunse azi la 55-65% din venituri. S-a micșorat partea fixă a veniturilor – salariul de bază de la 8595% de până în 1990, la 35-55% în anul 2000 – și s-au crescut aberant sporurile, care la unele categorii de persoane depășesc cu 300-500% salariul de bază și care contribuie la o denaturare substanțială a veniturilor.

Salariile de încadrare sunt și ele diferențiate pentru aceeași categorie de personal cu aceeași calificare, dar la care se mai adaugă sporurile, și astfel discrepanțele sunt exagerate, iar o echilibrare a veniturilor cu pensiile este aproape imposibilă.

În consecință, diferențele există între salarii și salarii, și salarii și pensii. Dacă până în 1990 o pensie modestă reprezenta între 75-85% și chiar 100%, pentru cei cu venituri mici care au lucrat în condiții de grupă, din salariul mediu pe economie, azi, aceeași pensie reprezintă doar 35-40% din salariul mediu brut pe economie.

Salariul mediu brut pe economie și salariul mediu net din anii 1990-2000 nu reflectă realitatea, ele fiind influențate de salariile mari de zeci și sute de milioane și sporuri exagerate pentru aproximativ 25-30% din salariați, în timp ce 70-75% din actualii salariați sunt sub media pe economie.

Acesta este motivul principal pentru care Legea 19/2000 nu va putea fi aplicată deocamdată la noi în țară, deoarece va scoate în evidență și mai mult aceste diferențe. Singurul argument pentru care se dorește a fi implementată este că se consideră a fi o lege europeană și se pare că se va aplica chiar și cu riscul de a mai sărăci câteva milioane de persoane care se vor pensiona după reglementările legii mai sus amintite.

Întrucât în cei zece ani de democrație aberațiile s-au ținut lanț, stabilirea salariilor și a pensiilor făcându-se după bunul plac, fără legi precise elaborate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care să țină cont de unele criterii de departajare între o grupă profesională și alta, considerăm că cele trei elemente de noutate nu vor stârni controverse, ele fiind un viitor factor de echilibru până la o reglementare legală reală între aceste două criterii care se completează unul pe celălalt, salarizarea și pensiile.

Dacă în stabilirea drepturilor de pensii de după 1990 nu s-a ținut cont de venituri, între anii 1990-1997 pensiile fiind mult mai mici decât salariile-veniturile, după 1997-2001 pensia este de 3-4 ori mai mare decât veniturile, atunci de ce nu s-ar putea accepta și venituri ipotetice? La un salariu de 1.000.000 lei să primești o pensie de peste 2.000.000 lei este o aberație!

Până în anul 1990 pensia reprezenta între 1-2% din veniturile realizate pe 5 ani, după 1997 pensia stabilită lunar a fost de 4-5 ori mai mare decât veniturile realizate pe 5 ani.

Această formă de actualizare a veniturilor încalcă orice reguli matematice, logice și de rațiune. Astfel, s-au creat diferențe inadmisibile ca un medic să aibă o pensie mai

mică decât o asistentă sau soră medicală, un profesor cu 40 de ani vechime are o pensie mai mică decât femeia de serviciu, iar un inginer are o pensie mai mică decât un muncitor necalificat.

În baza celor arătate mai sus, vă propunem un nou sistem public de pensii care să creeze noi dimensiuni pentru o societate democratică într-un stat de drept.

Legea 19/2000 nu poate fi aplicată și modificată, deoarece principiul în sine care stă la baza acestei legi de contributivitate și punctaj raportat la salariul mediu brut pe economie nu este real pentru această perioadă de tranziție, de instabilitate economică, financiară și salarială.

Acest nou proiect de lege va crea un echilibru în societate, până când sistemele de salarizare actuale, se vor cristaliza și vor apare și alte sisteme de pensii private, care vor lua treptat locul actualului sistem public de pensii de stat.

Cu aceste discrepanțe mari în salarizare care se reflectă și în pensii, ar fi posibil ca nici un viitor pensionar să nu realizeze punctajul maxim de 3 puncte anual, chiar dacă după anul 1990 s-au creat aceste mari diferențe și vor avea pentru 10 ani punctajul maxim, nu vor avea același punctaj pentru ceilalți 25-30 de ani vechime de până în 1990 dacă acea persoană nu a fost în funcții de conducere care să-i permită realizarea unui punctaj maxim.

Persoanele care au lucrat în domeniul privat după anul 1990 și care au statut de persoană fizică cu autorizație individuală își achită contribuția la Fondul de Pensii la nivelul salariului minim pe economie, care în anul 2000 reprezintă 24,48% din salariul mediu brut pe economie, care a fost în toți acești ani de după 1990 sub 25% din salariul mediu. Ce punctaj vor realiza aceste persoane?

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

Elementul esențial care primează în acest proiect de lege este solidaritatea socială, prin constituirea fondurilor de pensii comune, repartizarea lor facându-se prin respectarea acestui principiu, astfel ca toți beneficiarii acestui sistem să poată trăi decent, după o viață de muncă. Indiferent de domeniul de activitate în care o persoană și-a desfășurat activitatea, atâta timp cât participarea sa la acea activitate a fost absolut necesară pentru societate, aceștia i se cuvine și răsplata muncii.

CAPITOLUL II – PENSII

11.1. PENSIA PENTRU LIMITĂ DE VÂRSTĂ ȘI VECHIME COMPLETĂ

1. Stabilirea vârstei de pensionare la 57 de ani pentru femei și 62 de ani pentru bărbați este determinată de lipsa locurilor de muncă, de gravele probleme și lipsuri privind protecția familială, în special a mamei și copilului, ultimii factori fiind și un criteriu important care se răsfrânge în scăderea demografică a țării. De asemenea este știut că nu orice activitate profesională poate fi practică în regim privat, mai ales după împlinirea acestei vârste.

2. Vechimea completă pentru care se acordă pensie pentru limită de vârstă și vechime este de 25 de ani pentru femei și 30 de ani pentru bărbați. Limitarea vechimii este determinată de același motiv și anume lipsa locurilor de muncă, precum și faptul că după împlinirea unei vârste înaintate, nu există prea multe posibilități de angajare. În această situație, persoanele rămase fără nici un venit la o vârstă înaintată nu-și mai pot asigura supraviețuirea.

3. Persoanele care au desfășurat activități în grupa specială, grupa I sau II de muncă, beneficiază de un spor de vechime pentru aceste grupe. Procentele cuprinse în tabelele cu tranșele de venituri și grupă sunt stabilite pentru o vechime completă de 25 și 30 de ani și nu la vechimea redusă pentru aceste grupe de 15 - 20 - 25 de ani prevăzute la art.108.

Cei care au desfășurat activități în condițiile de mai sus, nu realizează vechime efectivă prea mare, dar beneficiază de un spor și de reducerea vârstei de pensionare proporțională cu timpul efectiv lucrat în aceste condiții.

4. Dacă au realizat o vechime mai mare de 25, respectiv 30 de ani, atunci persoanele în cauză beneficiază de un procent de 1 % , pentru fiecare an lucrat.

5. Vechimea efectiv realizată de cadrele militare pentru care nu îndeplinesc condițiile de pensie militară de stat, se cumulează cu vechimea realizată în alte activități cuprinse în prezenta lege. Se determină pensia pentru fiecare din cele 2 sisteme de pensii, dar numai la îndeplinirea vechimii și vârstei prevăzute de prezenta lege (57 ani femei, 62 ani bărbați) cu 25, respectiv 30 de ani vechime.

6. Procentele prevăzute în tabelele cu tranșele de venituri și grupele de muncă nu poate depăși 100% pensia de bază, inclusiv pensia suplimentară.

De exemplu: - o persoană realizează o vechime efectiv lucrată de 35 de ani din care:

- bărbat – tranșa de venituri până la 2.700 mii lei

	Vechime efectivă	Total vechime inclusiv Anii de grupă
Grupa a II-a	25 x 1,25	31,25
Grupa a III-a	10 x 1,00	10,00
TOTAL	35	41,25

Pentru:

30 ani gr. II = 73%

1,25 ani II = 1,25%

10,00 ani III = 10,00%

TOTAL 41,25 = 84,25% la pensia de bază la care se

adaugă.....13,00% pensia suplimentară peste 30 ani de contribuție.

TOTAL PROCENT 97,25% din valoarea clasei de salarizare.

7. Persoanele care au contract individual de muncă pentru îngrijirea și supravegherea unui pensionar de gradul I sau cu handicap grav, beneficiază de pensie pentru limita de vârstă și vechime chiar dacă sunt rude de gradul I (mamă, fiu), soț/soție sau persoane străine, dacă invalidul beneficiază de o indemnizație de însoțitor.

II.2 PENSIA ANTICIPATĂ

1. De pensie anticipată pot beneficia persoanele care au realizat o vechime de peste 10 ani peste vechimea completă de 25, 30 de ani. Această condiție limitează numărul celor care vor beneficia de pensie anticipată și care va fi posibil de realizat doar de acele persoane care au absolvit o școală profesională sau generală și care au început activitatea la vârsta de 17 ani.

2. Anii de vechime obținuți pentru grupa specială, grupa I sau II se iau în calcul la stabilirea vechimii de peste 10 ani.

II.3 PENSIE ANTICIPATA PARȚIALĂ

1. Se impune diferențierea vechimii pentru pensionare anticipată și pensionare anticipată parțială.

Dacă pentru pensionare anticipată pentru o vechime de peste 10 ani se acordă 5 ani reducere de vârstă, atunci nu este corect ca și pentru pensionare anticipată parțial la o vechime completă de 25-30 de ani să se acorde aceeași reducere de 5 ani.

Reducerea de 5 ani la pensionare anticipată parțial, se va face condiționat de realizarea unei vechimi de 5 ani peste cea minimă, pentru a beneficia de aceeași reducere de 5 ani la vârstă.

2. În situația în care beneficiază de reducerea vârstei de pensie pentru grupă, dar realizează și o vechime de 5 ani peste vechimea completă de 25 - 30 de ani, atunci reducerea vârstei se va face cumulativ pentru grupă și pensionare anticipată, desigur cu penalizările prevăzute la art. 10 alin. 3.

De exemplu:

20 ani vechime grupa I x 1,5	= 30 ani
10 ani vechime grupa II x 1,25	= 12,5 ani
10 ani vechime grupa III x 1,00	= 10,0 ani
TOTAL	40 ANI = 52,5 ANI
Reducerea vârstei	
20 ani grupa I-a	= 4,5 ani
10 ani grupa a II-a	= 2,0 ani
TOTAL	30 ANI = 6,5 ani
Total reducere pentru grupe	= 6,5 ani
Reducere pentru pensionare anticipată parțială	= 5,0 ani
TOTAL REDUCERE	= 11,5 ani
	BĂRBAȚI FEMEI
Se scade din vârstă	62 57
Anii de reducere	11,5 11,5
Se poate pensiona în pensie anticipată parțială la:	50,5 ani 45,5 ani

II.4. PENSIA DE INVALIDITATE

În situația în care la data intrării în vigoare a prezentei legi persoana în cauză îndeplinește condițiile de vârstă și vechime prevăzute pentru pensionare anticipată

parțială, dar se regăsesc în pensie de invaliditate, pot solicita trecerea în pensie anticipată parțială, dacă pensia este mai mare decât pe cea care o primește în gradul II sau III de invaliditate.

II.5. PENSIA DE URMAȘ

1. S-a introdus ca noutate dreptul la pensie de urmaș pentru soția nesalariată, care nu are decât 5 ani de conviețuire și care poate beneficia de pensie de urmaș cu penalizare parțială de la 5 la 10 ani.

2. Soțul supraviețuitor care are în îngrijire mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani, beneficiază de pensie de urmaș până la împlinirea vârstei de 16 ani a ultimului copil. De exemplu: 5 copii sub 7 ani, dacă limita de vârstă este de 7 ani pentru ultimul copil, atunci cel mare este de 17 ani, iar ceilalți sub această vârstă. În această situație, nici un copil nu poate fi angajat, toți fiind încă minori și nu au posibilitatea de a se întreține singuri.

3. Limitarea pensiei pentru soția titularului de pensie la 50 sau 60% din pensia pe grupe de muncă, este necesară pentru a elimina criteriul de acordare a pensiei de 100% pentru soția celor care au desfășurat activitatea în câteva profesii socio-profesionale cu facilități. În aceste cazuri, soțiile care nu au lucrat niciodată sau au o vechime proprie foarte mică și nu pot beneficia de o pensie proprie mai mare, pot beneficia de 100% din pensia soțului decedat și care în foarte multe cazuri este mult mai mare decât a celor care au o pensie proprie pentru 30-35 de ani vechime.

II.6 GRUPELE DE MUNCĂ

1. Pensia cuvenită pentru o activitate în condiții speciale, grupa I sau II de muncă trebuie să reflecte efortul depus în aceste condiții cu risc crescut de îmbolnăvire.

Nu pot fi înlăturate grupele de muncă. A considera că lucrezi în fața unui furnal sau o mină este totuna cu a lucra într-un birou sau alte activități libere, care nu îți afectează sănătatea, este o mare nedreptate și frustrează pe cei care produc bunuri materiale în condiții grele de muncă.

2. Desigur că este nevoie de o clasificare corectă a condițiilor de muncă și nu a acorda drepturi și celor care nu au nimic cu condițiile grele de muncă. Astăzi s-a ajuns ca peste 50% din angajați să beneficieze de grupe, dar activitățile lor nu se încadrează în locuri de muncă cu condiții deosebite.

3. În acest sens se impune ca Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Sănătății să elaboreze o nouă reglementare care să determine acele activități cu condiții speciale și grupe de muncă.

II. 7 STABILIREA ȘI PLATA PENSIILOR

1. Persoanele care au împlinit vârsta de pensionare de 57 de ani femei și 62 de ani bărbați, nu mai pot solicita înscrierea la pensia de invaliditate.

2. Drepturile de pensie de urmaș în cazul persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege la data decesului susținătorului, se acordă la cerere.

3. În cazul în care urmașul îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege ulterior datei decesului susținătorului, drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data îndeplinirii condițiilor.

4. Plata pensiei se suspendă în situația în care beneficiarul unei pensii anticipate sau anticipată parțial se găsește în una din situațiile de la art. 4.

5. Plata pensiei se suspendă dacă beneficiarul unei pensii de invaliditate nu se prezintă la examenele medicale, în afara situației în care beneficiarul unei pensii de invaliditate are un diagnostic ireversibil.

6. Plata pensiei se suspendă pentru copii urmași, dacă nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege.

7. Pensia de urmaș se suspendă pentru soțul supraviețuitor, dacă acesta se recăsătorește, dar nu și în situația în care beneficiarul pensiei depășește vârsta de 50 de ani.

CAPITOLUL III - CALCULUL PENSIEI

1 . - Denumirea de rețele de salarizare și categorii se folosește pentru a putea stabili cu exactitate clasa de salarizare, minim și maxim pentru fiecare grupă socio-profesională a personalului de execuție din toate ramurile economiei naționale și care au fost echivalate cu clasele de salarizare.

2 . - Calculul efectiv al pensiei se face pornind de la:

a / - determinarea clasei de salarizare;

b / - încadrarea clasei de salarizare în una din tranșele de venituri;

c / - vechimea în muncă cu acordarea sporului pentru grupă, conform art.54.

3 . - Procentele din tabelele cu tranșele de venituri pe grupe se aplică doar acelor persoane care au realizat stagiile minime în aceste grupe, prevăzute la art.108 de 15-20-25 de ani.

4 . - Anii obținuți pentru grupe în plus, se adaugă la cei 25 și 30 de ani vechime completă și se determină total ani pentru care se acordă procentele cuvenite cu 1 % pentru fiecare an de vechime.

5 . - Persoanele care au desfășurat activități în condiții speciale, grupa I sau II de muncă și beneficiază de un spor de vechime, stabilirea vechimii totale se face prin adăugarea anilor de spor, la anii de vechime completă de 25 ani femei și 30 ani bărbați și nu la anii cuprinși la art.108 de 15-20-25 ani.

6 . - Persoanele care nu au nici o calificare și au desfășurat activități cu caracter de necalificat, pot beneficia de grupe numai dacă în cartea de muncă se specifică faptul că a lucrat în condiții deosebite de muncă. În caz contrar, perioadele lucrate ca muncitor necalificat, au un caracter general și nu li se pot acorda sporuri pentru ,grupe și sunt cuprinși în clasele de salarizare 1 - 3.

7 . - Pentru o stabilire corectă a clasei de salarizare, tranșelor de venituri, grupele de muncă și procentele pe grupe și tranșe, aceste elemente sunt cuprinse în anexa nr.2 la prezenta lege.

8 . - Dăm mai jos câteva exemple de stabilire a vechimii, procentelor și pensiei, cu elementele cuprinse la punctul 2/a-d.

Exemplul -1- bărbat

-tranșa de venituri	3.500 - 4.000 mii lei
-grupa a III-a de muncă	
-vechimea în muncă efectivă	35 de ani din care:
-grupa I-a	17 ani x 1,5 = 23,5 ani
-grupa a II-a	10 ani x 1,25 = 12,5 ani
-grupa III-a	8 ani x 1,00 = 10,0 ani

**TOTAL VECHIME -
EFFECTIVĂ****35 ani cu sporuri = 46,0**

Se acordă procentele de la grupa a III-a întrucât nu are vechime completă nici în grupa I-a nici în a II-a de muncă.

pentru 30 de ani	= 58%
16 ani x 1	= 16%

Total procente

pentru 46 de ani = 74% - din valoarea clasei de salarizare-rezultă pensia

Exemplul -2- bărbat

-tranșa de venituri	peste 4.000 mii lei
-grupa a II-a de muncă	
-vechimea în muncă efectivă	30 de ani, din care:
-grupa a II-a	25 x 1,25 = 31,25
-grupa specială	5 x 1,75 = 8,75

TOTAL VECHIME EFFECTIVĂ 30 = 40,00

Se acordă procentele de la grupa a II-a de muncă având vechime completă de 25 de ani în această grupă.

pentru 30 de ani	58%
10 ani	10%

40 ani 68% din valoare clasei de salarizare,
rezultă - pensia

Exemplul -3- femeie

-tranșa de venituri	între 3.200 - 3.500 mii lei
-grupa I-a de muncă	
-vechime în muncă efectivă	32 de ani, din care:
-grupa I-a de muncă	$20 \times 1,5 = 30$ ani
-grupa III-a de muncă	$12 \times 1,0 = 12$ ani

TOTAL VECHIME EFECTIVĂ 32 = 42 ani

Se acordă procentele de la grupa I-a de muncă având 20 de ani în această grupă.

pentru	25 de ani	68%
	17 ani	17%
	42 ani	85% din valoarea clasei de salarizare- rezultă pensia

Exemplul -4- femeie

-tranșa de venituri	între 2.700 = 3.200 mii lei
-grupa a III-a de muncă	35 de ani, din care:
- grupa a III-a	$35 \times 1,0 = 35$ ani

Se acordă procentele de la grupa a III-a,

Pentru	25 de ani	65%
	10 ani	10%
	35 ani	75% din valoarea clasei de salarizare - rezultă pensia

9 . - Pentru persoanele care au avut vechime în funcții alese sau numite, stabilizarea drepturilor de pensie se face astfel:

Exemplul -1- bărbat cu un mandat de 4 ani în Parlament

- clasa de salarizare pentru categoria socio-profesională este = 12
- clasa de salarizare pentru perioada ales sau numit este = 20
- tranșa de venituri peste 4.000 mii lei
- grupa de muncă a II-a
- vechimea efectiv lucrată fără cea aleasă 34 de ani, din care:
 - grupa a II-a de muncă 30 x 1,25 = 37,50
 - grupa a III-a de muncă 4 x 1,00 = 4,00

TOTAL VECHIME	34	= 41,50
----------------------	-----------	----------------

Se acordă procentele de la grupa a II-a având 30 de ani lucrați în grupă,

-pentru 30 de ani	58%
11,5	11,5%

41,5	69,5% din valoarea clasei de salarizare
------	---

-valoarea clasei de salarizare	12	= 5.264 mii lei
-valoarea clasei de salarizare	20	= 15.735 mii lei

CALCULUL PENSIEI

5.264	x	69,5%	= 3.658 mii lei
15.735	x	4,0%/4 ani	= 629 mii lei

TOTAL	73,5%	= 4.287 mii lei
--------------	--------------	------------------------

În situația în care a avut 2 mandate alese x 4 ani = 8 ani,

- vechimea totală 34 + 8 = 42 ani
- pentru 41,5 = 69,5% valoarea pensiei pentru vechimea efectiv lucrată rămasă aceeași și se adaugă cei 8 ani de ales sau numit, atunci:

5.264	x	69,5%	= 3.658 mii lei
15.735	x	8,0%/8 ani	= 1.259 mii lei

77,5%	= 4.917 mii lei
--------------	------------------------

Exemplul -2- bărbat

-clasa de salarizare pentru categoria socio-profesională	= 15
-clasa de salarizare pentru perioada ales sau numit	= 20
-tranșa de venituri între	3.500 - 4.000 mii lei
-grupa de muncă a III-a	
-vechimea efectivă lucrată fără cea aleasă	30 de ani, din care
-pentru 30 de ani	58% din valoarea clasei
de salarizare -15- este de 8.055 x 58%	= 4.672 mii lei
-20- este de 15.735 x 4%	= 629 mii lei
TOTAL	- 62% = 5.301 mii lei

EXEMPLE DE CALCUL AL DREPTURILOR DE PENSII PENTRU PERSONALUL AFLAT ÎN MISIUNE ÎN STRĂINĂTATE ȘI SALARIZAT ÎN VALUTĂ

1. **AMBASADOR** - ANEXA NR.2 - poziția nr.1
2. Coeficient de ierarhizare: 4,0
3. Stabilirea vechimii:

Țara	Perioada			
CEHIA	1971-1978	6 ani	10 luni	21 zile
RUSIA	1990-1990	0 ani	3 luni	14 zile
CHINA	1990-1993	3 ani	4 luni	18 zile
Total		10 ani	6 luni	23 zile rotunjit = 11 ani

4. Cursul valutar actual (cursul valutar oficial BNR din 5 iunie 2001)

1 EUR = 24.415 LEI

1 DOLAS SUA = 28.795 LEI

5. Centralizarea și transformarea valutei în moneda națională și coeficientul de ierarhizare funcție de țară:

CEHIA	EUR 460 x 4,0 = 1.840 x 24.41 S lei = 44.923.600
RUSIA	USD 500 x 4,0 = 2.000 x 28.795 lei = 57.590.000
CHINA	USD 400 x 4,0 = 1.600 x 28.795 lei = 46.072.000
Total	148.585.600

148.585.600 lei : 3 = 49.528 mii lei = media

6. Clasa de salarizare : 49.528 mii lei
7. Stabilirea pensiei de bază din clasa de salarizare
8. Pentru fiecare an de vechime se atribuie un procent de 1 %

$$49.528 \times 11\% (11 \text{ ani vechime}) = 5.448 \text{ mii lei pensia de bază}$$

9. Pensia suplimentară

Contribuția la Fondul de Pensii

- a) perioada 1971 -1978 = $44.923 \times 2\%$ = 898 mii lei
 b) perioada 1990 -1993 = $103.586 \times 3\%$ = 3.110 mii lei
 Total : 148.589 = 4.008 mii lei

$$4.008 \text{ mii lei} : 3 = 1.336 \text{ mii lei}$$

c) $1.336 \text{ mii lei} : 5.448 \text{ mii lei (pensia de bază)} = 24,5\%$

d) Pensia de bază $5.448 \times 24,5\% = 1.336 \text{ mii lei} = \text{Pensia suplimentară}$

Pensia de bază = 5.448 mii lei

Pensia suplimentară = 1.336 mii lei

TOTAL PENSIE PENTRU

PERIOADA LUCRATĂ

ÎN STRĂINĂTATE = 6.784 mii lei

10. Se stabilește dreptul pentru restul vechimii în afara timpului lucrat în misiune în străinătate.

Exemplul 2:

CONSILIER DIPLOMATIC - Clasa I - Anexa nr.2/4

1. CONSILIER DIPLOMATIC

2. Coeficient de ierarhizare: 3,0

3. Stabilirea vechimii: aceeași ca și la exemplul 1 (ambasador)

4. Cursul valutar : idem exemplul 1

5. Centralizarea și transformarea valutei în moneda națională și coeficientul de ierarhizare pe funcție și țară:

CEHIA	EUR 460 x 3,0 = 1.380 x 24.415 lei = 33.692.700 lei
RUSIA	USD 500 x 3,0 = 1.500 x 28.795 lei = 43.192.500 lei
CHINA	USD 400 x 3,0 = 1.200 x 28.795 lei = 34.554.000 lei
total	111.439.200 lei

$$\text{Media: } 111.439.200 : 3 = 37.146 \text{ mii lei}$$

6. Clasa de salarizare: 37.146 mii lei

7. Pensia de bază: $37.146 \times 11\% (\text{pt.11 ani}) = 4.086 \text{ mii lei}$

8. Pensia suplimentară:

Contribuția la Fondul de Pensii:

a) perioada: 1971-1978 = $33.693 \times 2\% = 674$ mii lei

b) perioada: 1990 -1993 = $77.746 \times 3\% = 2.333$ mii lei

Total : 111.439 = 3.007 mii lei

Media: $3.007 : 3 = 1.002$ mii lei

c) $1.002 : 4.086 = 24,5\%$

d) $4.086 \times 24,5\% = 1.002$ mii lei - pensie suplimentară

Pensie de bază: 4.086 mii lei

Pensie suplimentară: 1.002 mii lei

Total pensie: 5.088 mii lei

9. Se stabilește dreptul la pensie pentru restul de vechime în afara timpului lucrat în misiune în străinătate.

***STABILIREA PENSIEI PENTRU RESTUL DE ACTIVITATE (PENTRU AMBELE
EXEMPLE: AMBASADOR SI CONSILIER DIPLOMATIC)***

1. Vechime efectiv realizată:	39 ani din care:
- în misiune	11 ani
- rest activitate	28 ani
2. Clasa de salarizare a grupei socio-profesionale:	15
3. Grupa de muncă:	III
4. Tranșa de venituri:	peste 4.000 mii lei
5. Vechime ani	28
a) calculul procentual pentru 30 de ani :	55%
b) pentru 28 de ani: $55 \times 28 : 30$	51%
c) valoarea clasei de salarizare: 15	8.055 mii lei
d) calculul pensiei de bază: $8.055 \times 51\% =$	4.108 mii lei
6. Contribuție la fondul de pensii	
a) pentru 28 de ani = 10%	
b) valoarea pensiei suplimentare: $4.108 \times 10\% =$	411 mii lei
7. Total pensie pentru 28 de ani:	
a) pensie de bază	4.108 mii lei
b) pensie suplimentară	411 mii lei
Total pensie	4.519 mii lei

CENTRALIZARE PENSIE PE FUNCȚII

1. AMBASADOR - pensie diplomatică	6.784 mii lei
- rest activitate	4.519 mii lei
Total:	11.303 mii lei
2. CONSILIER DIPLOMATIC	
- pensie diplomatică	5.088 mii lei
- rest activitate	4.519 mii lei
Total:	9.607 mii lei

CAPITOLUL IV. RECALCULAREA PENSIILOR

ACTUALIZAREA ȘI RECALCULAREA PENSIILOR AFLATE ÎN PLATĂ LA DATA INTRĂRII ÎN VIGOARE A PREZENTEI LEGI, DUPĂ SALARIILE ACTUALIZATE

1. Pentru persoanele pensionate între anii 1977 - 1991 salariul mediu din deciziile de pensionare sunt salarii nete.

Aceste salarii nete se raportează la salariul mediu net pe economie din anul pensionării pentru a observa dacă a avut un salariu net mai mare decât cel pe economie.

2. Exemplu: - PENSIONAT ÎN ANUL 1990

-salariu mediu din decizie 3.680 lei
-salariu mediu pe economie 3.380 lei
-raport: $3.680 : 3.380$ 108,87%
-salariu actualizat net $3.680 \times 108,87$ = 4.006 lei

Acest salariu mediu NET actualizat , se transformă în salariu brut, astfel:

-salariu mediu brut 1990 = 4.010 lei
-salariu mediu net pe economie (1990) = 3.380 lei
-raport: $4.010 : 3.380$ = 118,6%
-salariul net
care se recalculează în brut este = 4.006 lei

-transformarea în brut: $4.006 \times 118,6$ = 4.751 lei. Acesta urmează să treacă prin procente de creștere a salariilor din 1990 până în anul 2000 astfel:

Anul	Salariu mediu	Procent de creștere a salariilor	Salariu actualizat
1990	4.751	113,3	5.383
1991	5.383	229,6	12.360
1992	12.360	275,0	33.992
1993	33.992	301,9	102.621
1994	102.621	241,6	247.933
1995	247.933	149,3	370.165
1996	370.165	154,4	571.427
1997	571.427	197,9	1.131.066
1998	1.131.066	156,3	1.767.857
1999	1.767.857	147,7	2.575.767
2000	2.575.767	149,7	3.855.924

3. Creșterile aberante de salarii din cei 10 ani nu pot constitui un drept; nu este meritul nimănui că salariile au crescut de la 2 - 3 mii lei la 2 - 3 milioane, zeci și sute de milioane.

4. A beneficia de o pensie lunară mai mare de 300-400% decât veniturile realizate pe 5 ani, reprezintă o aberație care nu poate fi tolerată de nimeni.

Pensia de bază reflectă veniturile la cele stabilite până în 1991 inclusiv. La cei pensionați după 1992 și până azi, pentru categoria socio-profesională pe care o au, ar fi trebuit să aibă veniturile care se regăsesc în clasa de salarizare.

5. În situația prevăzută la punctul 4, a căror pensii s-au stabilit după 1992 se află categorii socio-profesionale, cum ar fi sănătatea, învățământul, arta și cultura, sportul, personal de execuție din administrația locală, precum și personalul de execuție din ramurile economice productive, care în ultimii 10 ani sunt sub salariul mediu brut pe economie.

6. Actualizarea veniturilor salariale se face doar pentru pensiile în plată stabilite până la sfârșitul anului 1991, conform art.120.

7. Pentru toate pensiile în plată, indiferent la ce dată au fost stabilite, procentul pentru vechime, grupă., contribuție, rămân cele prevăzute în dosarele de funcționare.

8. Pensiile nu pot fi condiționate de numărul contribuabililor. Pensionarii în plată au contribuit la stat 35-40 de ani, atât unitățile angajatoare, cât și angajatul, iar statul a utilizat fondurile de pensii după cum a găsit de cuviință.

Salariul mediu de 3.855.924 lei rezultat este salariul mediu actualizat, din care se acordă procentual după:

- tranșa de venituri;
- grupa de muncă;
- 1 % pentru fiecare an în plus peste vechimea completă.

În anul 2000 se află în tranșa de venituri 3.500 - 4.000 a grupei a III-a de muncă și beneficiază de 58% pentru 30 de ani vechime din salariul mediu de 3.855.924 lei și rezultă o pensie de 2.236 mii lei, la care se mai adaugă pensia suplimentară de 13% la pensia de bază.

Recalcularea pensiilor aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi, stabilite după 1 ianuarie 1992, se va face după formula prevăzută la capitolul CALCULUL PENSIILOR, adică după clasa de salarizare, astfel:

- se stabilește clasa de salarizare avută înainte de 1990, grupa de ramuri, rețeaua de salarizare și se echivalează cu o clasă de salarizare din Anexa nr.3 din anul în care s-a pensionat. Se merge pe aceeași clasă de salarizare până în anul 2000. Valoarea pensiei se determină după:

- a) - clasa de salarizare;
- b) - tranșa de venituri;
- c) - grupa de muncă;

d) - vechime.

Aceste elemente se regăsesc în Anexa nr.2 cu CLASELE DE SALARIZARE pe tranșe și grupe, anexată la prezenta lege.

Această formulă va înlătura discrepanțele apărute în acordarea pensiilor după 1997, când baza de calcul a fost schimbată și când nu s-a mai ținut cont de veniturile realizate reale.

De asemenea, se înlătură și diferențele de pensii stabilite după 1997, când baza de calcul nu a cuprins și perioadele de întreruperi ca: șomaj, șomaj tehnic, integrare profesională și alocație de sprijin.

Neintroducerea în baza de calcul a acestor perioade a înjumătățit valoarea pensiei față de cei care nu au avut întreruperi în activitate. Ori, este bine știut că aceste perioade de întreruperi au avut loc în activitatea celor care s-au pensionat, fără voința lor, beneficiind de prevederile Legii nr.1/1991. Există persoane care în ultimii 10 ani au înregistrat 3-4 întreruperi. Pe lângă faptul că aceste perioade au fost excluse și de la vechime, aceștia sunt frustrați și de drepturi substanțiale asupra pensiei.

În consecință, se impune o reechilibrare a pensiilor pentru toate aceste persoane și alinierea acestora la nivelul celorlalți pensionari care au aceeași vechime, profesie și venituri.

RECALCULAREA PENSIEI PENTRU PERSOANELE A CĂROR PENSIE A FOST STABILITA PÂNĂ ÎN ANUL 1991- INCLUSIV

Exemplul 2 - BĂRBAT

Salariul mediu din decizie: 2.250 lei – este sub salariul mediu pe economie

Salariul net de 2.250 lei se transformă în brut: $2.250 \times 118,6 = 266 = 2.668$ lei

Acesta se va actualiza cu procente de creștere a salariilor, astfel:

Anul	Salariul mediu	Procent inflație	Salariul actualizat
1990	2.668	111,3	3.023
1991	3.023	229,6	6.942
1992	6.942	275,0	19.090
1993	19.090	301,9	57.632
1994	57.632	241,6	139.239
1995	139.239	149,3	207.884
1996	207.884	154,4	320.973
1997	320.973	197,9	63 S .203
1998	635.203	156,3	992.823
1999	992.823	145,7	1.446.543
2000	1.446.543	149,7	2.165.475

- tranșa de venituri: până la 2.700 mii lei
- grupa: a II-a
- vechime efectivă: 32 ani x 1,25 = 40 ani
- pentru

30 ani	73%
10 ani	10%

total : 40 ani 83%

- **Pensia** : 2.165.475 lei x 83% = 1.797.344 lei la care se adaugă pensia suplimentară

Exemplul 3 - FEMEIE - PENSIONATĂ ÎN ANUL 1990

- Salariul mediu din decizie - net 3.400 lei
- Salariul mediu pe economie: 3.380 lei
- raport: 3.400 : 3.380 = 100,59%
- Salariul net actualizat: 3.400 x 100,59 = 3.420 lei. Se transformă în brut:
3.420 x 118,6% = 4.056 lei
- Se indexează cu procente de inflație astfel:

Anul	Salariul mediu	Procent inflație	Salariul mediu actualizat
1990	4.056	113,3	4.595
1991	4.595	229,6	10.551
1992	10.551	275,0	29.015
1993	29.015	301,9	87.598
1994	87.598	241,6	211.637
1995	211.637	149,3	315.975
1996	315.975	154,4	487.865
1997	487.865	197,9	965.485
1998	965.485	156,3	1.509.052
1999	1.509.052	145,7	2.198.689
2000	2.198.689	149,7	3.291.438

- tranșa de venituri	:	între 2.700 - 3.200 mii lei		
- grupa de muncă	:	a III-a		
- vechimea efectivă	:	36 ani		
pentru	:	25 ani	=	65%
pentru	:	11 ani	=	11 %
total	:	36 ani	=	76%

- pensia de bază : $3.291.438 \times 76\% = 2.501.492$ lei la care se adaugă pensia suplimentară

EXEMPLUL 4 - FEMEIE PENSIONATĂ ÎN ANUL 1990

- salariul mediu din decizie : 1.900 lei
- transformarea în salariu brut : $1.900 \text{ lei} \times 118,6\% = 2.253 \text{ lei}$

Anul	Salariul mediu	Procent inflație	Salariul mediu actualizat
1990	2.253	113,3	2.553
1991	2.553	229,6	5.862
1992	5.862	275,0	16.120
1993	16.120	301,9	48.667
1994	48.667	241,6	117.580
1995	117.580	149,3	175.547
1996	175.547	154,4	271.044
1997	271.044	197,9	536.396
1998	536.396	156,3	838.387
1999	838.387	145,7	1.221.530
2000	1.221.530	149,7	1.828.630

- tranșa de venituri : până la 2.700 mii lei
 - grupa de muncă : I
 - vechimea efectivă : $22 \text{ ani} \times 1,5 = 33 \text{ ani}$
 - pentru : 25 ani = 76 %
 - pentru : 8 ani = 8 %
-
- total : 33 ani = 84%

- pensia de bază : $1.828.630 \times 84\% = 1.536.050$ lei la care se adaugă pensia suplimentară

CAPITOLUL V

RECALCULAREA PENSIEI SUPLIMENTARE

1. Pensia suplimentară pentru pensiile în plată este dezechilibrată, fiind foarte mică pentru cei pensionați până în anul 1998 și foarte mare pentru cei pensionați după 1998.

2. Pensia suplimentară va fi recalculată pentru toți pensionarii în plată, indiferent de data pensionării, a căror pensie de bază va fi recalculată și stabilită după noua formulă, adică procentul de contribuție se raportează la pensia de bază rezultată din baza de calcul, după salarii actualizate la nivelul anului 2000, sau clasa de salarizare.

3. Pentru a cunoaște anomaliile de acordare a pensiei suplimentare de după anul 1998, redăm mai jos următorul exemplu:

a) - salariul mediu net rezultat din baza de calcul = 3.680 lei

- pensia de bază stabilită inițial = 2.468 lei

- pensie suplimentară pentru 23 de ani contribuție cu 2,3% în procent de 12% la salariul de bază = $3.680 \times 12\% = 442$ lei

- total pensie = 2.910 lei

- primește azi pensie suplimentară : 136.000 lei

b) - pentru o contribuție de 34 de ani cu 2,3% pensionat în anul 2000, primește o pensie suplimentară de 433.000 lei;

- venitul realizat de cel pensionat în anul 2000 este de 633.000 lei salariu mediu pe ultimii 5 ani, pentru care a contribuit în medie lunară de 21.940 lei.

- prima persoană beneficiază de o pensie suplimentară de 5.936 lei pentru fiecare an de contribuție, iar a doua beneficiază de 12.757 lei pentru fiecare an de contribuție, cu o creștere de 215% față de primul.

4. Cu exemplul de mai sus, vom continua calculul contribuției din 1990 și până în anul 2000.

- salariul mediu net rezultat din baza de calcul și trecut în decizia de pensionare este 3.680 lei. A contribuit cu 2 și 3%, dar calculul se va face numai cu 2%.

- $3.680 \times 2\% = 74$ lei

- această contribuție de 74 lei/lună se va actualiza cu procentele de creștere a salariilor de la Cap. "Recalcularea pensiilor" art.1 astfel:

Anul	Contribuția Plătită	Contribuția actualizată	Procent inflație
1990	74	84	113,3
1991	84	192	229,6
1992	192	529	275,0
1993	529	1.598	301,9
1994	1.598	3.861	214,6
1995	3.861	5.765	149,3
1996	5.756	8.900	154,4
1997	8.900	17.615	197,9
1998	17.615	27.532	156,3
1999	27.532	40.114	145,7
2000	40.114	60.051	149,7

Contribuția actualizată de 74 lei ar fi astăzi de 60.051, contribuție echivalentă a unui salariu mediu de 3.700 mii lei cu o contribuție de 2%.

La un salariu mediu de 3.700 mii lei rezultat din baza de calcul, în anul 2000 ar fi beneficiat de procentul maxim de 17% din salariul mediu la o contribuție de peste 30 de ani. Atunci:

$$3.700 \times 17\% = 629 \text{ mii lei, însă beneficiază de } 136 \text{ mii lei}$$

5. Pentru persoanele pensionate cu formula PRIMII 5 ANI, pensia suplimentară s-a stabilit după salariul mediu rezultat din baza de calcul în care au intrat și salarii majorate, din care s-au dedus indexările și compensările, dar au rămas majorări substanțiale care au înregistrat niște creșteri aberante în cei 5 ani și au fost și indexate conform H.G. 565/1996, determinând astfel niște pensii suplimentare mult peste nivelul contribuției. Pentru creșterile obținute prin procentele de indexare nu au existat contribuții individuale.

6. Formula de calcul reglementată prin lege, de a acorda procentele prevăzute la capitolul PENSIE SUPLIMENTARĂ la valoarea pensiei de bază este mult mai echitabilă decât a primii procentual din salariul mediu realizat sau clasa de salarizare.

De exemplu:

a) La un salariu mediu de 3.855.924 cu o contribuție de peste 30 de ani este 13%. Deci $3.855.924 \times 13\% = 501.270$ mii lei

Pensia de bază pentru 30 de ani vechime și la un salariu mediu de 3.855.924 = 2.236 mii lei pensie de bază.

$$2.236 \times 13\% = 290.680 \text{ mii lei}$$

Pensia suplimentară acordată ca raport la pensia de bază este mai mică decât salariul mediu din calculul pensiei, dar beneficiază de o pensie de bază mai mare.

b) Dacă până în 1990 pensia suplimentară reprezenta 17–18% din pensia totală, în ultimii ani pensia suplimentară a ajuns la 22–25% din pensia totală.

EXEMPLE DE DETERMINARE A PENSIEI CU STABILIREA CLASEI DE SALARIZARE ȘI GRUPA SOCIO-PROFESIONALĂ DUPĂ FORMULA DIN PREZENTA LEGE

Această formulă de determinare a pensiei va fi folosită și la recalcularea pensiilor aflate în plată și stabilite după 1 ianuarie 1992. Clasele de salarizare sunt cuprinse în Anexa nr. 1 pe ramuri și categorii de personal.

Exemple :

1. bărbat – miner

- clasa de salarizare	10	
- valoarea clasei de salarizare	4.113 mii lei	
- grupa de muncă	specială-I/1/a	
- tranșa de venituri	3.500 – 4.000 mii lei	
- vechime	30 ani	
	30 x 1,75	52,5 ani
- procent	30 68%	pensia
	22 22%	4.113 x 90% = 3.702 mii lei
	52 90%	

2. bărbat - cercetător

- clasa de salarizare	18	
- valoarea clasei de salarizare	12.139 mii lei	
- grupa de muncă	specială - I/3/b	
- tranșa de venituri	peste 4.000 lei	
- vechime	25 ani	
	25 x 1,75	43,75 ani
- procent	30 65%	pensia
	14 14%	12.139 x 79% = 9.589 mii lei
	44 79%	

3. femeie - educatoare

- clasa de salarizare	12	
- valoarea clasei de salarizare	5.264 mii lei	
- grupa de muncă	II/III/2-IP3	
- tranșa de venituri	peste 4.000 lei	
- vechime	33 ani	
	33 x 1,0	33 ani
- procent		
	25 55%	pensia
	8 8%	5.264 x 63% = 3.316 mii lei
	33 63%	

4. bărbat - profesor gradul I - învățământ preuniversitar

- clasa de salarizare	16	
- valoarea clasei de salarizare	9.234 mii lei	
- grupa de muncă	III/III/- s.s.	
- tranșa de venituri	peste 4.000 lei	
- vechime	38 ani	
	38 x 1,0	38 ani
- procent		
	30 55%	pensia
	8 8%	9.234 x 63% = 5.817 mii lei
	38 63%	

5. bărbat - medic - clinică

- clasa de salarizare	19	
- valoarea clasei de salarizare	13.836 mii lei	
- grupa de muncă	III/IV/3 - s.s	
- tranșa de venituri	peste 4.000 mii lei	
- vechime	40 ani	
	40 x 1,0	40 ani
- procent		
	30 55%	pensia
	10 10%	13.836 x 65% = 8.993 mii lei
	40 65%	